IN SPANJE, DOOR HENRI VAN BOOVEN.

Ik weet nog zoo goed dat ik als knaap
op school een der felste Spanjaardenhaters
in de klas was. Wij hadden een onderwijzer
die de verschillende wreedheden door de
Spanjoolen in den tachtigjarigen oorlog be-
dreven, op zijn krachtigst en kleurigst wist voor te stellen, en hoe kleurrijker en over-tuigender de goede schoolmeester van ,,onze vijanden" verhaalde, hoe sterker ik te haten begon. Zoolang ik alleen nog maar wist van Spaansche overheersching van bloedbanken en landvoogden, bekroop mij telkens en telkens weer de angst en de hevige ontsteltenis om zooveel sombere verschrikking. Later toen de vrede van Munster geteekend was, koelde onze woede wat; ook de angst voor Alva en Don Alvarez de Toledo verdween ; maar heel veel jaren later eerst ben ik mij op andere wijze voor Spanje en de bewoners van het land gaan interesseeren, heb ik veel van Spanje en zijn geschiedenis gedroomd, kreeg ik lust het land te zien, de taal te kennen. Vijfjaren geleden bezocht ik Spanje voor de eerste maal en in Meimaand van het vorige jaar woonde ik in Madrid de Cervantes-feesten bij. Nu zou ik u ook daarvan gaarne willen verhalen, maar de Hollandsche pers heeft daarover reeds zooveel geschreven, en her-kauwing komt mij niet wenschelijk voor. Doch laat mij u een beschrijving geven van mijn reis naar Madrid en van een uitstapje naar Toledo, die wondere, oude stad waarvan de Spanjaarden gaarne zeggen dat zij ouder dan Damascus is.
Wie naar Spanje reizen wil, moet, om er te kunnen genieten, in de eerste plaats enthou-siast zijn, in de tweede plaats moet hij een eenigszins degelijke studie van de taal ge-maakt hebben, in de derde plaats niet te veel waarde hechten aan gerieflijkheden zoo-als die bij Kngelschen en Amerikanen bij-voorbeeld bestaan en ten vierde dient hij zich voor te bereiden op veel willekeurigs van de zijde der rijksambtenaren, douanen, politie, etc. Wat de kosten van de reis betreft, men

moet zich terdege van de treinprijzen op de hoogte stellen. Die zijn in het voorjaar het goedkoopst. Zeer goedkoope reisgelegenheid bestaat er tusschen Parijs en Madrid en van daaruit met de zelfde biljetsoort naar Sevilla, Cordoba, Murcia en Malaga; die billetten zijn van April tot en met Juni geldig. Dit zijn echter gele<renheidsreizen, men is voor slechts enkele maanden uit, en wie van Spanje ge-nieten wil moet het land zien op zijn gemak en er minstens een jaar blijven.
Met een vroegen trein ging ik in de laatste dagen van April uit Amsterdam naar Parijs, om daar, na drie uren rust, des avonds reeds om half negen weer uit het Quai-d'Orsay-station te vertrekken.
Ik koester een grondige verachting voor een wagon-lit omdat de betrekkelijk weinige comfort daarin mij nimmer meer heeft doen rusten dan gewoon half zittend, half liggend in een meestal weinig bezetten nachttrein. Ik heb ook de gewoonte aangenomen om, gelijk de Engelschen, mijn lichaam zooveel mogelijk bezit te doen nemen van de geheele bank, wat vooral met het oog op hinderlijk aangelegde medereizigers altijd een voortreffe-lijke maatregel mag genoemd worden. Op deze wijze namelijk ontwapent men gezegde medereizigers zeer afdoend en onmiddellijk, men voorkomt groote onbeschaamdheid en oninschikkelijkheid. Ik reisde dus in een ge-wonen corridor-wagen en daar er slechts drie personen bij mij zaten, zag ik kans mij naar welbehagen neer te vleien; dank mijn uitge-strekte houding bleef ik tot aan Bordeaux toe voor meerder gezelschap bewaard. Aan-vankelijk reisde ik met een sergeant, een soldaat en met een welbespraakt heertje dat ik later als een onschadelijk commies-ten-Parijschen - stadhuizc - met - drie - weken - verlof leerde kennen. ,,Het leger" stapte ongeveer halfweg uit den wagen. Enkele uren vóór Bordeaux vertelde de spraakzame stadhuis-commies mij dat hij eveneens op weg was naar Madrid dit voorspelde mij dus een

10/